

KIBRIS'TAKİ GELİŞMELER

20 Temmuz 1967

Bu kürsüden dış politika ve Kıbrıs konusu görüşüldüğü zaman partimiz daima bu konuda Hükümetten tezinin ne olduğunun açıkça belirtilmesini istemiş ve her zaman bir endişeyi belirtmiştir. Endişemiz şu idi: Aslında çok küçük tavizli bir Enosisisten başka bir şey olmayan bir çözüm şeklinin güya bir paylaşım ve iki taraflı bağlanma gibi gösterilerek bize kabul ettirilmesi olasılığından endişe etmiştik ve daima Hükümete açık olarak bir bağımsızlıktan yana mıyız, değil miyiz sorusunu sormuştuk. Dışişleri Bakanı kendisi de bu kürsüden verdiği bir demeçte siyasi konjonktürün -kendisinin kullandığı deyimdir- paylaşım ve iki taraflı bağlanmaya uygun olmadığını kabul etmişti. Bu durum karşısında demiştik ki, öyle ise bağımsızlıktan yana mıyız? Bu soruya hiçbir zaman açık bir yanıt alamamıştık. Şimdi tekrar son günlerde birden bire alevlenen Kıbrıs sorunu dolayısıyla bu konuda basında çıkan yazılar bizim endişemizin ne kadar haklı olduğunu gösteriyor. Yine Türkiye'ye bir üs vermek hikâyesi ortaya atılıyor, İngiliz Hükümeti güya üslerini bize devretmeyi önermiş, Amerika da bu öneriyi destekliyormuş ve bu öneri Yunanistan'ın askeri cunta çevrelerinde de uygun karşılanıyormuş.

Bu önerinin kabulünün Türkiye için çok ağır sonuçları olur, hatta bir felaket olur. Böyle bir çözüm şeklini kabul etmek bir defa baştan beri şart koştuğumuz Türklerin toplum olarak varlığı ve toplum olarak haklarından vazgeçmek demektir. Kıbrıslı Türkler o takdirde Yunanistan'ın tebaası haline gelecek ve bizim orada üslere sahip olmamız onlar için bir güvence oluşturmayacaktır. Çünkü, Türklere yapılacak uygulama Yunanistan'ın bir iç işleri uygulaması haline geleceği için biz hiçbir şekilde müdahale edemeyeceğiz. Nasıl ki, şimdi Batı Trakya'daki Türklere yapılan davranışlara karşı hiçbir şey yapamıyoruz.

İkincisi, bu bize askeri ve mali bir yük olacak, Amerika'ya büsbütün tabi, onun yardımına bağlı bir hale geleceğiz. Üçüncüsü, askeri üslerin tasfiye edildiği ve tasfiye edilmesinin istendiği bir dünyada biz bir işgal kuvveti, bir başka ülkede askeri üslere sahip bir devlet haline geleceğiz. Son zamanlarda desteklerini kazanmak için bu kadar uğraştığımız 3. dünya devletlerini büsbütün kendimizden uzaklaştıracğız. Hele Ortadoğu devletleri Türkiye'nin bu adada bir üsse sahip olmasına karşı tamamen direneceklerdir.

Bu Kıbrıs sorununun bu şekilde birden bire yeniden ortaya çıkmasının arkasındaki neden, hiç kuşkusuz Amerika'nın Yunanistan'daki Askeri Cunta Hükümetini desteklemek istemesidir. Bu hükümet iç zorluklarla karşı karşıyadır. Onun Yunan ulusu üzerindeki itibarını artırmak ve Yunan ulusuna kabul ettirmek için Amerika böyle bir çözümü zorlamaktadır. Ama hiç kuşku yok ki, Türkiye'nin böyle bir çözümde hiçbir çıkarı yoktur. Aksine, böyle bir çözüm Türkiye'nin tamamen

çıkarlarına aykırıdır. Hiçbir aldatmaca, çifte bağlanma gibi, yok bilmem paylaşım gibi göstermek çabası, Türk ulusunu ve Türk kamuoyunu aldatacak değildir. Böyle bir çözüm Yunan Askeri Cuntasının itibarını artırabilir ama Türk Hükümetinin elbette ki Türk kamuoyu üzerindeki itibarını artırmayacak, büsbütün düşürecektir. Türkiye’de derin huzursuzluk yaratan böyle bir çözüm şeklini, Türk Hükümetinin asla kabul etmeyeceğini ümit etmek isteriz.

Yine bu oluşumlar gösteriyor ki, Türkiye İşçi Partisi bağımsız, federatif, üslerden arınmış, tarafsızlaştırılmış bir Kıbrıs Cumhuriyeti üzerinde ısrar etmekte ne kadar haklıymış. Vakit geç de olsa, bu durumda Makarios Enosis’e karşı direndiğine göre, Türkiye için son bir fırsattır. Bu anlattığımız, tarif ettiğimiz anlamda bağımsızlık tezini benimseyip bunu savunmak, tekrar tekrar buradaki görüşmelerde de belirttiğimiz gibi, hem Türkiye’nin ulusal çıkarlarına uygundur, hem Kıbrıs Türk toplumunun çıkarlarına uygundur, hem de 3. dünya devletlerinin desteğini kazancak bir formüldür. Aynı zamanda sosyalist bloğun da desteğini kazanacak bir tezdir. Bu bakımdan, böyle ulusal çıkarlara bu derece uygun bir tezi kabul ettirmek için dünyada destek bulmamız mümkündür.

Ümit etmek isteriz ki, geç de olsa, Hükümet bu tezi benimsesin ve her durumda küçük tavizli Enosisten başka bir şey olmayan İngiliz önerisini kesinlikle reddetsin.

TİP Parlamentoda, Cilt 4, Sayfa 25-26